

FAKULTA FILOZOFICKÁ
ZÁPADOČESKÉ
UNIVERZITY
V PLZNI

Katedra filozofie

PROTOKOL O HODNOCENÍ PRÁCE

Práce (co se nehodí, škrtněte): ~~diplomová~~ / bakalářská

Posudek (co se nehodí, škrtněte): ~~vedoucího~~ / oponenta

Práci hodnotil(a) (u externích hodnotitelů uveďte též adresu a funkci ve firmě): Mgr. Michal Polák, Ph.D.

Práci předložil(a): Jana Rondevaldová

Název práce: Kritika Freudova pojetí člověka a morálky

1. CÍL PRÁCE (uveďte, do jaké míry byl naplněn):

Autorka v závěru práce uvádí, že cílem práce bylo „ukázat, jakým způsobem jsou kritizovány některé důsledky psychoanalytické teorie, přičemž jsem se primárně zaměřila na problém povahy člověka a morálky.“ (s. 47)

Takto stanovený cíl považuji za splněný.

2. OBSAHOVÉ ZPRACOVÁNÍ (náročnost, tvůrčí přístup, proporcionalita teoretické a vlastní práce, vhodnost příloh apod.):

Práce se orientuje na výklad a kritiku vybraných Freudových názorů. Autorka v první kapitole přehledně popisuje patriarchální východiska klasické freudovské psychoanalýzy a optikou kritiky Karen Horneyové ukazuje přemrštěnost tohoto pohledu na psychický vývoj dítěte. Druhá kapitola v názvu deklaruje, že se bude zabývat výkladem Freudova biologického determinismu. Je však třeba upozornit, že autorka popisuje v podstatě výhradně jeho pojetí libida (psychické energie), Id, Ono a Nadjá, což jsou kategorie psychologické spíše než biologické. Pud sice můžeme chápat jako biologickou kategorii, ale bylo by vhodné text doplnit i o Freudovy úvahy o biologických základech lidské psychiky (viz Projekt vědecké psychologie). Tím by tato kapitola plně zdůvodnila svůj název.

Ke kladným stránkám práce patří autorčina schopnost celkem srozumitelně a až na několik výjimek obsahově správně vystihnout pojednávanou problematiku. Autorka primární literaturu cituje a komentuje většinou s odpovídajícím odstupem a věcně přiměřeně. Použitá literatura je relevantní a je třeba ocenit rozsah i kvalitu práce jak s primárními a sekundárními zdroji, tak i se zahraničními sekundárními zdroji. Oceňuji, že výklad prací Nancy Chodorowové a Carol Gilliganové čerpá i z primární cizojazyčné literatury. Jako nejzdařilejší se mi jeví kapitola věnovaná Freudovu přístupu k ženství a recepcí kritiky Freuda u Karen Horneyové.

Práci by možná prospělo zamyšlení se nad názvy jednotlivých kapitol. Nezdá se mi, že by vždy zcela jasně vyjadřovaly téma jednotlivých kapitol. Kapitola 1.1 vykládající Freudův názor na raný sexuální vývoj by mohla ve větší míře čerpat také ze sekundární literatury. Někdy jsou pasáže poměrně schematické a zkratkovité.

Mimo hodnotící zprávu:

Jen na doplnění k Heinzovu dilematu v případě, že by se autorka tímto tématem dále zabývala: Možná by bylo dobré říct, že odlišnost muže a ženy je podle Kohlberga záležitostí ontogenetického vývoje. Skupinu dětí ve věku 10-16 let, na které výzkum prováděl, také nelze považovat za reprezentativní vzorek. Experiment byl

později i zopakován, např. v Rothbart, M.K., Hanley, D. & Albert, M. Gender differences in moral reasoning. Sex Roles 15, 645–653 (1986). Ukazuje se tam, že muži i ženy volí obě varianty rovnoměrně.

3. FORMÁLNÍ ÚPRAVA (jazykový projev, správnost citace a odkazů na literaturu, grafická úprava, přehlednost členění kapitol, kvalita tabulek, grafů a příloh apod.):

Jazykově a stylisticky je práce celkem zdařilá a čtivá. Namátkovou kontrolou nebyly zjištěny nedostatky v citacích. Odkazy na literaturu i grafická úprava textu a seznamu použité literatury jsou v pořádku. Zřídka se vyskytují překlepy a občas chyby v interpunkci.

Autorka nepřechyluje ženská příjmení, což vyvolává některé stylistické neobratnosti zejména tam, kde se skloňují mužská vlastní jména.

4. STRUČNÝ KOMENTÁŘ HODNOTITELE (celkový dojem z práce, silné a slabé stránky, originalita myšlenek apod.):

Myslím, že autorka odvedla velice slušnou práci. Přečetla řadu primárních zdrojů, na jejichž základě sestavila text, který velmi racionálně dotvořila s pomocí relevantní sekundární literatury. Někdy jsem si ovšem nebyl zcela jist, zda některá témata nepřesahují vymezení v názvu kapitoly, nebo zda jsou vždy přesvědčivě formulována v kontextu stanoveného tématu BP.

Autorka však podle mne jednoznačně prokázala schopnost pracovat s odbornými texty a zformulovat na jejich základě smysluplný a celkem čtivý text.

5. OTÁZKY A PŘIPOMÍNKY DOPORUČENÉ K BLIŽŠÍMU VYSVĚTLENÍ PŘI OBHAJOBĚ (jedna až tři):

- 1) Prosím o vysvětlení, v jakém smyslu používáte pojem „metapsychologie“ při popisu Freudových postojů (viz s. 38).
- 2) V průběhu četby jsem si připomenul otázku, kterou si kladu již delší dobu: Co přesně studenty přitahuje na pracích Sigmunda Freuda? Co Vás vedlo k výběru právě tohoto tématu?
- 3) Jak byste vymezila Freudův biologický determinismus? Co vše by tam podle vašeho úsudku mohlo/mělo patřit? (pudy jako biologická hnutí, anatomie pohlavních orgánů, neurofyzilogie?)
- 4) Na s. 30 píšete: „Je zapotřebí zdůraznit, že existenční zde není zaměnitelné s existenciálním ve smyslu filosofického proudu existencialismu představovaného například M. Heideggerem.“ Mohla byste objasnit rozdíl mezi těmito pojmy?
- 5) Jak se stavíte k Heideggerově kritice Freuda? Je to opravdu tak, že Freuda nezajímá bytí pobytu?

6. NAVRHOVANÁ ZNÁMKA (výborně, velmi dobře, dobře, nevyhově):

V hodnocení vážám mezi výborně a velmi dobře. Vzhledem k nutnosti deklarovat konkrétní známku se přikláním k hodnocení:

Výborně

Datum: 21. 5. 2021

Podpis: